

Katedra ruského a francouzského jazyka

Pedagogická fakulta

Západočeské univerzity v Plzni

Veleslavínova 42

306 14 Plzeň

tel. 377 63 6171

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: diplomová

Hodnocení: vedoucího

Práci hodnotil(a): Mgr. Jiřina Svobodová, CSc.

Práci předložil(a): Kristýna Kovačová

Název práce: **Donští kozáci a Chodové – podobné a odlišné (s nastíněním využití v pedagogické praxi)**

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cíl práce formuluje autorka obdobně jako zní samotný název diplomové práce. Snaží se o určité pomyslné propojení a komparaci dvou územně a etnograficky odlišných kultur. V praktické didaktické části nastiňuje možnosti využití tématu ve školní praxi. Komparace je zastoupena více ve 3. kapitole a rovněž v metodické části (4. kapitole). Konstatujeme, že cíl práce byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Téma diplomové práce je značně náročné, vyžaduje schopnost analyzovat velké množství etnografických a lingvistických informací. Podobné téma dosud nebylo zpracováváno. Autorka se rozhodla rozdělit práci do čtyř kapitol, přičemž první věnuje historii kozáctva na Donu od jeho vzniku až do současnosti. Autorka dokázala postihnout pohnuté životní etapy kozáků, jejichž historie je protkána nepřetržitými boji v rozlehlých stepích v blízkosti jižních hranic státu. Stručně nastiňuje životní peripetie, migraci a porušování práv kozáků, stanovení doživotní povinné vojenské služby, rolnická povstání v průběhu 18. století. Chronologicky jsou dále popisovány povinnosti kozáků, jejich početní stavy v různých obdobích, osídlení Donu a činnost v oblasti zemědělství, důlní těžby atd. Autorka prokazuje schopnost pracovat s odbornými zdroji psanými v ruštině, porovnává je a ke svým tvrzením činí odpovídající závěry. Kladně hodnotíme snahu autorky charakterizovat osudy a roli kozáků i v současnosti. Druhá kapitola se snaží rovněž komplexně zachytit důležité etapy v životě českých Chodů, poměrně podrobně poukazuje na útlak a represe ze strany české šlechty, popisuje boj za zachování získaných práv. Zmiňuje rovněž privilegované chodské vesnice, neopomíjí chodské tradice, popisuje chodský kroj.

První dvě kapitoly v podstatě správně vystihují důležité momenty v historii donských kozáků i českých Chodů. Určité náznaky komparace vyplývají z výkladu složitého osudu, poslání chránit hranice jimi obývaného území a svěbytné kultury včetně typického mužského i ženského oděvu.

Třetí kapitola se zabývá komparací chodského a donského dialektu. Autorka specifikuje dialekt donských kozáků včetně vzniku typických výrazů. Zmiňuje klasifikaci podle L.M.Orlova, ale v podstatě čerpá údaje z publikace volgogradské autorky R.I.Kudrjašovové. Konstatujeme, že s využitím teoretické literatury a především za pomoci analýzy slovníkových údajů autorka stručně a přehledně charakterizuje zvláštnosti lexikálního, fonetického a slovtvorného systému. Z hlediska komparačního charakterizuje vznik antroponym a

toponym. Na konkrétních příkladech dialektismů se snaží nastínit podobné a odlišné v jazyce donských kozáků a Chodů, činí stručné závěry.

Přestože třetí kapitola pracuje s teoretickými poznatky, je možné ji považovat za samostatně zpracovanou praktickou část, zahrnující vlastní pohled na lingvistickou problematiku. Aby autorka mohla činit odpovídající srovnávací závěry, bylo třeba provést excerpce rozsáhlého materiálu, pracovala s novým vícedílným slovníkem donských dialektů, dále s dialektologickými slovníky J.F.Hrušky a J.Jindřicha.

Poslední 4. kapitola navazuje na zkoumanou problematiku a předkládá tři pracovní listy. Provádění vlastní komparace se zde jeví jako relativní především ve sféře lingvistické, neboť materiál je cílen na žáky základních škol a počáteční etapu výuky ruštiny. V úvodu k praktické části autorka stručně formuluje cíl metodických listů – žáci by měli získat povědomí o dvou vzdálených kulturách. Za důležité považujeme fakt, že předložené úkoly jsou motivující, rozvíjejí poznání a plní komunikační roli. Ve všech pracovních listech se projevují prvky komparace, poslední se pak snaží pracovat s autentickým materiálem.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je psána česky, zahrnuje 84 tištěných stran, bibliografický aparát, resumé v ruštině a angličtině. Místo se projevují drobné nedostatky lexikálního a stylistického charakteru. Určitá neobratnost ve vyjadřování (rusismy) mohla vzniknout pod vlivem překladu odborné literatury z ruštiny do češtiny. Pasáže věnované charakteristice Chodů jsou místy zbytečně rozvláčné, vyskytují se pravopisné prohřešky. Autorka se snaží dodržovat odkazy na použitou literaturu především ve 2. a 3. kapitole, v první kapitole není vždy zřejmé, z jakých konkrétních zdrojů čerpala. Členění do kapitol je opodstatněné. Autorka zařazuje do textu fotografie, místy autenticky doplňují text, jinde mají spíše ilustrativní charakter. Z hlediska grafického má práce vysokou úroveň.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Diplomová práce byla zpracována tvůrčím způsobem a velkým zaujetím. Bylo popsáno velké množství etnografických informací, zvláště první dvě kapitoly zahrnují mnoho údajů, není zde však jasně zřetelná jejich komparace. Kladně hodnotíme schopnost autorky analyzovat lingvistické údaje, přičemž je patrná snaha o srovnání typických lexikálních, fonetických a slovtvorných jevů v chodském dialektu a dialektu donských kozáků. Komparaci lze chápat jako pomyslnou a relativní vzhledem k odlišnosti kultur, početnosti jejich nositelů, historickým a vývojovým peripetiím, jazykovým odlišnostem atd. Autorka prokázala schopnost pracovat s odbornou cizojazyčnou literaturou, komplexně postihla kulturu, tradice, zvyky i dialektické zvláštnosti. Uvádí zdařilé příklady, svědčící o určité podobnosti v lingvistickém systému. Zpracováním tří metodických listů autorka dokazuje, že složité a do určité míry specifické téma lze aplikovat ve školní praxi. Předložený materiál by bylo možné využít při výuce reálií a některých dílčích témat (odívání, lidové kroje, typická kuchyně), citlivě byly vybrány některé typické výrazy chodského nářečí a donského dialektu.

Práce byla prověřena v systému plagiátorství a je zcela vyhovující.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Charakterizujte stručně donský dialekt (vysvětlete na několika typických příkladech v porovnání se spisovnou ruštinou)
2. Domníváte se, že existuje etnografická podobnost donských kozáků a Chodů?
3. Vyjmenujte některé podobné prvky (fonetické, lexikální) v donském dialektu a chodském nářečí.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: výborně

Datum: 08.09.2017

Podpis:

